

Vårt Laxå

EN TIDNING FÖR DIG SOM BOR I LAXÅ KOMMUN #2/2013

Christoffer gasar
mot nya segrar

Sidan 3

Rondellen sätter
snurr på affärerna

Sidorna 4-5

Stolthet och optimism

Stolthet är den förhållande känslan när jag tänker på alla idérika, engagerade, kreativa, produktiva och modiga människor som bor och verkar i vår kommun.

Här händer mycket som är bra. Inom den sociala verksamheten, äldreomsorg, skola och förskola som ju är kommunens ansvarsområden. Men också hos entreprenörer, företagare och föreningsmän i Laxå, Hasselfors, Røfors, Tiveden och Finnerødja. Vi kan läsa om dem i det här numret av Vårt Laxå. Vår kommun är minsann ingen fattig kommun om vi ser till dessa tillgångar!

Däremot har vi ett sparbering att ta itu med. Att se till att vi får ett överskott i den kommunala budgeten så vi kan börja betala av på våra låneskulder. Det är en kvarleva sedan kommunen först byggde bostäder för att klara efterfrågan på personal till kommunens expanderande företag, främst Esab, sedan tvingades krympa beståndet efter 1990-talets strukturomvandling.

Men jag är optimistisk! Inom sociala nämnden och barn- och utbildningsnämnden där underskotten är störst pågår ett intensivt arbete för att klara budgeten 2014.

Det är ett mål som vi ska uppnå!

Tommy Holmquist
kommunstyrelsens
ordförande (S)

Handlingen från 1832 är en av de äldsta i Laxå kommuns nu samlade arkiv.

Lena Gribing, arkivarie, har samlat alla tidigare utspridda arkiv till ett.

Gem ska inte vara kvar när handlingar arkiveras. Här är en del av skörden från genomgången av arkiven.

Arkiven samlade på plats

1 maj: Arbetslön för en likkista åt Anna i Stensäng, 24 skilling.

2 juni: En likkista åt Kjerstin i fattighuset, 1 riksdaler banco.

10 juli: Sexton kappar råg åt gamla Anders i Fräntorp, 3 riksdaler banco och 16 shilling.

Förteckningarna i Skagershults församlings fattigkassa mellan maj 1832 och maj 1834 berättar om förhållanden från svunna tider. Handlingen finns nu i en hylla i kommunens nyinredda arkiv i källaren under biblioteket i Laxå.

– Detta är vår äldsta handling och ett viktigt dokument som berättar om levnadsför-

hållanden förr, säger Lena Gribing, arkivarie.

I arkivet finns kommunens minne. Protokoll från alla styrelser och nämnder, betyg, hälsoplaner, personalhandlingar, ritningar, bygglovshandlingar, kartor, bilder.

Under det här året har de arkiv som tidigare fanns på olika platser i kommunen och även de handlingar som förvarades i underjorden i industriområdet Kvarntorp, Kumla, förts samman till ett ställe.

Det samlade arkivet är efterlängtat.

– Vi har arbetat för det här i 10 år. Nu har vi 1 500 hyllmeter med moderna rullbara sektioner att lägga arkiven i.

Det är Lena Gribing som an-

svarat för att arkivet kommit i ordning, vilket bland annat inneburit att gå igenom varje dokument i jakt på gem och plastmappar, sådant som förstör handlingarna.

– Det är mycket bra att kommunen nu samlat allt på en plats för en säker och trygg förvaring i arkivlagens anda. Det är viktigt att allmänheten har tillgång till våra gemensamma handlingar. Myndigheter och forskare behöver uppgifter för utredningar och projektarbeten, liksom handläggare i kommunen som ofta söker gamla beslut som kan ligga till grund för nya ärenden.

Fler och fler intresserar sig också för släktforskning och olika gräv där du står-projekt. Då är ett bra arkiv en tillgång.

Förstasidesbilden:

Christoffer Selvin är esset från Hasselfors som nu erövrar segrar i den nationella speedwayserien för ungdomar. Hans mål är att bli världsetta. Främsta supporters är hans familj: mamma Caroline, pappa Stefan Larsson och bröderna Sebastian och Ludvig.

Vårt Laxå

Tidning utgiven av Laxå kommun

Ansvarig utgivare: Harry Lundin.

Redaktionskommitté: Clara Ericson, Anna Eriksson, Mats Fransson, Harry Lundin.

Produktion: Axelsson & Jansson Media AB, text och foto, Damedia Örebro-Sweden, layout och redigering.

Tryck: Laxå Tryckeri.

Kontakt: Laxå kommun, Postgatan 2–4, 695 80 Laxå, tel: 0584-47 31 00, hemsida: www.laxa.se
Nästa nummer utkommer i april/maj 2014.

Speedway för hela slanten hos Selvins i Hasselfors

Christoffer Selvin, 15 år, och hans yngre bröder Sebastian, 13 år, och Ludvig, 9 år, radat upp sig hemma på Nygatan i Hasselfors. Nu ska motorerna rusa och gruset spruta. Med en rivstart far de iväg i ett rökmoln.

Den senaste bucklan är den största. Den vann Christoffer Selvin i ungdoms-SM.

Selvins är Hasselfors speedwayfamilj nummer ett. Ja, mer än så. Christoffer kom senast tvåa i ungdoms-SM och har deltagit i ungdoms-VM i tre år. Där kryper han upp i placeringarna, från 31:a plats i Polen för tre år sedan till 22:a på hemmaplan förra året och 19:de i årets VM i Danmark.

– Jag ska bli världsetta, säger Christoffer bestämt. Det är mitt mål!

Då krävs en stor uppbackning av mamma Caroline och pappa Stefan, och så bröderna förstås, även om de har sina egna speedway-karriärer att tänka på. Sebastian nosar sin storebror i härlarna och har andraplaceringen i resultatlistan i Mariestadsklubben Örnarnas ungdomslag.

– Hela sommarhalvåret ägnar vi åt speedway, säger Caroline Selvin. Vi åker på tävlingar med våra söner varje helg, från mitten av april till mitten av oktober. Vi tränger in oss i vår buss tillsammans med cyklar och mekardon och sover på vandrarhem.

Under hösten och vintern är det förberedelser hemma som gäller. Villagaraget är förvandlat till en komplett verkstad där Stefan Larsson mekar med cyklar till de tre sönerna.

– Jag bygger dem själv. Speedway är en ganska dyr sport, men inte så dyr som till exempel bilrally. Men det förstås, ska Christoffer fortsätta tävla och ta sig upp i VM-klass och byta från 80cc till 500cc då blir det helt andra kostnader.

Det vet Stefan Larsson väl eftersom han i yngre dagar kört i elitserien för Vargarna i Norrköping. Då krävs det sponsorer. Bröderna Selvin har i dag tio: Eklinds Schakt och Gräv, Mariestad, Nerike Kugg & Mekan, Örebro, Laxå Special Vehicles, Laxå, Mek Verken Tool, Laxå, HMS, Laxå, Hojshopen, Laxå, Värnhems Café och Vandrarhem, Vetlanda, Gerhardssons Motor, Kumla, Tivedens Motor, Tive-

Speedway-åkarna Selvin med föräldrar hemma på gatan i Hasselfors: Från vänster: Ludvig, Caroline, Sebastian, Stefan och Christoffer.

den, och Hårlyan, Hasselfors.

– Grabbarna får köra i ungdomsserien tills de är 17 år, ska de fortsätta efter det innebär det att vi måste ha fler sponsorer.

För Christoffer är speedway sporten framför andra.

– Man får en adrenalin-kick som är svår att beskriva och vinner jag heatet blir jag så nöjd med mig själv!

Speedway är explosivt, det är viktigt att hålla fokus och det kan Christoffer Selvin.

– Dessutom kan han läsa loppet bra och har det mod som krävs, säger Stefan.

Så visst, nog kan Hasselfors och Selvins få sin världsmästare i speedway! Blir det inte Christoffer så kanske han heter Sebastian eller varför inte, Ludvig!

Speedwayen fostrar en solidarisk brödraskara. Får inte lillebror Ludvig fart, hjälper storebror Christoffer till.

Det byggs för fullt för DollarStore. Huset uppförs av LaxåRondellen Holding AB, ett bolag som ägs av kommunen och privata Laxå-företagare gemensamt.

Rondellen i Laxå sätter snurr på verksamheten runt södra Närkes mest trafikerade vägkorsning. Den byggdes för 13 miljoner av trafiksäkerhetsskäl och medverkar till att en ny butikskedja, DollarStore, etableras i tätorten med 10–15 arbetstillfällen och att attraktiviteten för besökare i området ökar rent allmänt.

Affärer får

Säkrare trafik på E 20 genom Laxå

Förra veckan invigdes rondellen i Laxå, en efterlängtd cirkulationsplats för trafikanterna på E20 och väg 205 och för Laxåborna.

Rondellbygget, som omfattat 200 meter i vardera riktningen på E20 och 150 meter västerut och österut på väg 205 och Röforsvägen in mot centrum, tog drygt sju månader att färdigställa.

Det innebar även att tunneln norr om rondellen förlängdes med fem meter och att buss hållplatserna på Röforsvägen flyttades längre mot centrum.

Cirkulationsplatsen har även försetts med nya räcken och ny belysning. Röforsvägen har också fått ett säkrare övergångsställe vid Rastpunkt.

Hos Jessica och Mikael Klockare hittar man leksaker som inte finns i de stora

Leksakshandlaren: Ju fler vi blir

Laxåborna är kundbasen, men läget vid E20 utvidgar affärsmöjligheterna, särskilt nu, med en ny cirkulationsplats och etableringen av DollarStore mitt över vägen.

– Butikerna runt rondellen ger varandra draghjälp och ju fler vi blir, dess bättre är det, säger Mikael Klockare, som tillsammans med frun Jessica öppnade sin affär

Leksaksstoppet i maj 2010.

Klockares leksaksbutik är inte med i några av de stora kedjorna, vilket innebär att kunden här kan hitta lite annorlunda leksaker till bra kvalitet och pris.

– Vi har större frihet att ta in lite ovanliga leksaker. Vi importerar mycket från Danmark, Tyskland och Frank-

Arbetena med rondellbygget pågick under drygt sju månader.

Linne & Lump och Leksaksstoppet drar fördel av läget vid rondellen.

Rastpunkt och Grindstugan, två hållpunkter vid cirkulationsplatsen.

fart vid nya rondellen

kedjorna.

Nytt läge – ett lyft för Linne & Lump

Läget efter E20 passar retrobutiken Linne & Lump som hand i handske.

Lagom till cirkulationsplatsen i Laxå färdigställda har den populära affären flyttat in i industriprogrammets gamla lokaler.

– Nu har vi 500 kvadratmeter butiksytta, vilket innebär att vi kan exponera våra saker bättre än i gamla OK-macken där vi låg tidigare, säger Marita Toftling som äger butiken tillsammans med sin man Lars och tre söner.

De flesta av retrobutikens kunder finns i en radie om 20 mil runt Laxå, vilket betyder att lokaliseringen vid E20 är optimal. Hit är det

Marita Toftling på Linne & Lump i Laxå är nöjd med nya läget.

lätt att ta sig och härifrån går det bra att leverera varor som beställts via telefon och internet.

– Vi säljer över hela landet och levererar regelbundet till Stockholm. Bara i år har vi åkt till huvudstaden 15 gånger!

Sortimentet i Linne & Lump är kvalitetsmöbler och annan heminredning från 1950-, 1960- och 1970-talen.

– Vi far runt på auktioner och köper upp spännande saker som vi hittar. Därefter renoverar vi, putsar upp trämöbler, oljar in och klär om, berättar Marita Toftling.

Retrobutiken i Laxå säljer nostalgiska till hela Sverige.

– dess bättre

rike, säger Jessica Klockare.

Leksaksstoppet har nu etablerat en e-handel och ser att försäljningen över internet ökar, även om det fortfarande är den fysiska butiken som drar runt verksamheten.

Mikael Klockare är infödd Laxåbo och har ett förflutet som banktjänsteman i Finne-rödja. Jessica är från Småland och arbetar även som frisör.

Största möjliga tyssstnad med ljuddämpare från Rölfors

Flytten från Fjugesta till Rölfors för fem månader sedan gav lyft åt Indeno, Laxå-företaget som verkar inom möbel- och industri-tapetsering och tar fram egna designprodukter.

Större och ljusare lokaler ger bra arbetsmiljö och utrymme för expansion. Nu installeras en ny tillskärningsmaskin för 1,5 miljoner kronor.

– Vi vill kunna vara konkurrenskraftiga trots att tillverkningen ligger i Sverige och inte i något låglöneland, säger Stefan Jinnestrand, vd. Vi är i dag åtta medarbetare, varav två nyanställda.

Indeno levererar kompletta eller delar av produkter till inredningskonsulter, möbeltillverkare, sjukhus, kontor, konferensanläggningar och hotell, främst i Sverige men också i Norden.

Produkt med två funktioner: ljuddämpande och dekorerande. Monika Bichis och Stefan Jinnestrand visar två fotomotiv som ska monteras på ljuddämpande skivor.

Ljudabsorbenter är en framgångsrik inredningsdetalj och en fördel med lokaliseringen till Rölfors är närheten till råmaterialet Inorlit, en stenulfskiva som framställs på Laxå bruk.

– Inorlit är ett material som har högsta brandklass, det vill säga är obrännbart, med mycket goda ljuddäm-

pande egenskaper. Detta att jämföra med absorbenter av skumgummi, som visserligen är lättare och billigare i inköp men som är betydligt sämre ur brandskyddssynpunkt.

Materialet kläs med tyg eller med foto kopierat på tyg. Den ljuddämpande skivan blir därmed samtidigt ett trevligt

Carina Lundholm Söderberg, produktionsansvarig, följer med flytten från Fjugesta till Rölfors.

inslag på en vägg eller i ett tak.

– Vi arbetar industriellt med stora kunder. Vi är bland annat underleverantör till möbeltillverkaren Materia. I Laxå finns en del av våra produkter till exempel i Rastpunkts restaurangdel.

Indeno ägs av Fratrums AB, bröderna Stefan och Pär Jinnestrand.

En lokal för utställning eller dans? Anton Gruffman funderar över vad den fräscha lokalen ska användas till.

Lokal satsning på industrilokal

Industrilokalen har stått tom sedan 2006 då snickeriet Gordons Produktion AB flyttade från Finnerödja till Skagersvik i Gullspång.

Nu fylls den åter med verksamhet tack vare Anton Gruffman och tre personer till med känsla för bygden: Anders Gruffman, Mikael Ericsson och Markus Mossberg, ägare till nybildade MMA Fastigheter AB med uppdrag att fylla det före detta snickeriet med verksamhet.

– Det är helt vansinnigt att

den här fina industrilokalen inte använts, säger Anton Gruffman, vd i fastighetsbolaget. Men den tidigare hyresgästen har suttit fast i ett avtal och så fort som det gick ut köpte MMA Fastigheter AB lokalen, vilket var den 1 augusti.

Byggnaden är i gott skick och det var inte svårt att hitta en första hyresgäst, Balfour Beatty, som ska byta elledningar på järnvägssträckan mellan Älgårås och Laxå.

– Jag trodde att den här satsningen skulle lyckas men

att det skulle gå så fort anade jag inte. Lokalen har inte stått tom en enda dag.

MMA Fastigheter AB investerar nu 500 000 kronor i lokalen för att konvertera från olja till pelletseldning. Dessutom inreds en lackverkstad och en bromsbänk för mätning och optimering av motoreffekt på bilar.

– Vi investerar sammanlagt en miljon kronor i lokalen, säger Anton Gruffman, som ska driva verkstaden i egna företaget Finask AB med kompanjonen Markus Mossberg.

Birgitta Nilsson har städad i sommarstugan och får råd om sortering av Mikael Andersson på ÄVC Mosjön.

Avfall är inte skräp

Avfall är en resurs, om det tas omhand på rätt sätt. På ÄVC Mosjön kan alla som har renhållningsabonnemang hos Laxå Vatten lämna sitt grovavfall och farliga avfall, det ingår i avfallstaxan.

Birgitta Nilsson är en av många som regelbundet åker till återvinningscentralen:

– Det är ett bra ställe, men det tar en stund innan man lärt sig hur allt ska sorteras.

Hon har städad på sommarstället och plockar i en hink med diverse skräp.

Personalen på återvinningscentralen kan sin sak och

hjälper gärna besökarna med information om hur avfallet ska sorteras. Att slänga allt möjligt avfall i samma säck är ingen bra idé. Det tar tid vid lämningen eftersom man då får sortera sitt avfall på plats. Är det många som gör så blir det lätt köbildning.

– Det bästa är om avfallet sorteras innan man åker hemifrån, säger Mikael Andersson.

Kenneth Lantz är vd på Laxå Vatten. Han är nöjd med personalen på ÄVC Mosjön.

– Att gå från en soptipp där allt slängs i en stor hög till en modern återvinningscentral är en stor omställning och tar

FAKTA

- Det går att återvinna stål, glas och aluminium hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämrats.
- Återvinning av stål sparar 75 % av den energi som behövs för att tillverka nytt stål.
- Återvinning av aluminium sparar 95 % av den energi som krävs för att göra nytt aluminium.
- Återvinning av glas sparar 20 % av den energi som krävs för att tillverka nytt glas.
- 1 kg återvunnen plast minskar koldioxidutsläppet med 2 kg, jämfört med att göra ny plast.
- Enligt lag ska du sortera dina sopor och lämna dem till återvinning. Det står i Miljöbalken.
- På www.sopor.nu finns massor med information om hur det funkar med sopor och varför det är viktigt att göra rätt.
- Avfallshandlingen i Laxå kommun är helt avgiftsfinansierad. Det betyder att det inte används några skattepengar för att hantera avfallet. Avfallshandlingen bekostas av alla som har ett renhållningsabonnemang hos Laxå Vatten.

Snurr runt rondellen

Rondellbygget i Laxå och byggnationen av DollarStore ger en ombyggnadskarusell för Laxåhems del.

Värmeundercentralen som försörjer husen på von Boijgatan och Linneagatan har flyttats till von Boijgatan 18.

Olof Nilsson, teknisk förvaltare på Laxåhem, gläds över allt som händer runt Laxårondellen.

Samtidigt har en ny fjärrvärmeledning grävts från DollarStore till den nya centralen.

– Laxå Vatten har grävt ner en ny vatten- och avloppsledning som börjar vid cykeltunneln söder om cirkulationsplatsen och leds upp mot väg 205, säger Olof Nilsson, teknisk förvaltare på Laxåhem och Laxå Kommunfastigheter.

DollarStorebygget har också fört med sig att de gamla carportarna vid von Boijgatan 2 och 8 rivits och flyttats till en ny plats på området. Samtidigt förlängs von Boijgatan söderut.

– Det har varit lite hektiskt men det är jättekul att det händer så mycket runt Laxårondellen! Det skapar arbetstillfällen.

Nytt garage vid von Boijgatan.

Nu ska dina matrester bli biogas och biogödsel.

– Ahhh, hur ska vi få plats med ännu en grej under diskbänken?

– Åh kom igen, den här är så liten och smidig. Och genom att kasta matresterna i den gröna påsen blir det ju mindre skräp i den vanliga soppåsen.

– Kan ett apelsinskal verkligen bli biogas?

– Ja, fruktskal, äggskal fiskben, kycklingben. Alla matrester som blir över och inte kan sparas kan kastas i gröna påsen och omvandlas till både biogas och biogödsel.

– Ska den gröna påsen kastas i den vanliga soppunnan?

– Ja. Den sorteras ut och tas om hand på avfallsanläggningen. Du kom väl ihåg dubbelknut?

– De gröna påsarna omvandlas sedan till biogas och biogödsel. Biogödsel ger grödorna på fälten naturlig näring.

– Så här växer det alltså i våra gamla bananskal och kycklingben? Smart!

– Självklart. Alla påsar ska ju knytas med dubbelknut.

Från och med 1 mars 2014 ska alla i Laxå kommun börja sortera sina matrester.

I februari kommer du att få hem gröna påsar, en behållare samt information om hur det kommer att gå till.

Du kan också läsa mer på laxavatten.se

Från krigets Aleppo till trygga Laxå

De hade inte tänkt lämna Aleppo och hemlandet Syrien. Men den 20 augusti förra året ändrade de sig.

– Jag hade kommit hem ifrån jobbet vid sjutiden på kvällen och börjat leka med vår son, drygt ett år. Vi var i vardagsrummet nära balkongen. Min fru strök tvätt. Jag hörde ett ljud, som om någon slängde en stor sten mot balkongen. Jag tog pojken och sprang inåt lägenheten.

Serouge, drygt två år, går på öppna förskolan Killevippen i Laxå.

I nästa ögonblick exploderade granaten i gatan. Hade den lösts ut mot balkongen eller farit in i bostaden hade familjen inte överlevt.

Det blev sista dagen i hemmet för Samuel Sarkassian och Serpouhy Margossian. Nu bestämde sig Samuel och Serpouhy för att fly landet.

– Det var alldeles för riskabelt att bo kvar. Vi hade blivit be-

skjutna med kulor flera gånger, såg spåren efter skotten på vår balkong, säger Serpouhy. Vi tog oss direkt till min mamma som bodde på en betydligt säkrare plats.

– Det var för vår son Serouge skull vi tog beslutet att fly. I Syrien kunde vi inte ge honom trygghet och säkerhet.

Nu började flyktförberedelserna. 500 euro kostade det att gömd i en bil enbart ta sig från Syrien till Turkiet.

– Vi gav oss iväg den 3 december, säger Samuel. Jag vet inte vilken väg vi åkte, bara att vi var två dagar i Istanbul och sedan korsade vi Bosporen och fördes in i Europa. Vi åkte gömda i en bil hela vägen till Sverige och kom till en flyktingmottagning i Gävle den 12 december.

Där var det 16 grader kallt, en köld som den flyende familjen aldrig upplevt.

– Vi visste ju ingenting om Sverige, säger Serpouhy. Natten till den 13:e ringde en representant för Migrationsverket på dörren och sa att vi skulle göra

Samuel Sarkassian och Serpouhy Margossian flydde sitt hemland och hamnade i Laxå. Nu skapar de sig en ny tillvaro här.

oss beredda att redan klockan 8 nästa morgon åka till Laxå.

Samuel och Serpouhy har sedan dess bott med sin son i ett rum och kök i Migrationsverkets asylboende på von Boijgatan. Men så snart de fått klart med alla papper och uppehållstillstånd ska de skaffa en egen lägenhet.

– Vi tänker stanna i Laxå, säger Samuel. Vi tror att det blir bra för oss här. Jag har fått en praktikplats med löfte om jobb.

Dessutom har familjen fått vänner, både svenska, genom kyrkan, de är kristna syrier, och landsmän.

Syrien är långt borta men ändå nära.

– Jag är i Aleppo varje natt, går från mitt hem till jobbet på de välbekanta gatorna, möter folk jag känner, säger Samuel. När jag vaknar är jag i Laxå, i ett rum och kök på ett flyktingboende. Det tar två tre sekunder innan jag fattar vad som hänt.

Verktögmakaren Samuel hittade jobbet hos Hans

Verktögmakare växer inte på träd. Det vet Hans Ohlson, vd på Mecdon i Laxå.

Men nu har han hittat en, 34-åriga Samuel Sarkassian, från Aleppo i Syrien.

I två månader har Samuel praktiserat i företaget och vi-

sat sig vara mycket skicklig.

– Det är helt fantastiskt! Det tar många år att lära sig till verktögmakare och att hitta yngre personer i yrket är mycket svårt. En fullträff!

På Mecdon har man aldrig tidigare erbjudit praktikplats på detta sätt. Det var genom

kontakter som Hans Ohlson fick vetskap om Samuel Sarkassians existens.

– Han kom hit på besök och vi beslöt oss för att erbjuda honom praktikplats, men det tog lång tid innan det blev klart på grund av all pappersexercis.

Samuel Sarkassian har lärt

yrket i sin fars företag inom en liknande bransch.

– Jag visar honom en sak och han fattar direkt hur det ska vara. Han har dessutom snabbt blivit en i gänget, säger Hans Ohlson.

Så fort allt är klart med alla papper har Samuel Sarkassian en fast anställning på Mecdon

Åsa hjälper nyanlända

Med krig och oroligheter ute i världen ökar flyktingströmmen till Sverige. Laxå är nu en av 275 bland landets totalt 290 kommuner som tecknat överenskommelse med Migrationsverket om att ta emot nyanlända flyktingar.

– Det innebär att vi förbinder oss att bosätta människor som fått uppehållstillstånd eller kommit hit som kvotflyktingar via FN:s flyktingorgan UNHCR, säger Åsa Löfvenhaft, integrationsamordnare i Laxå kommun från den 1 september.

Även tidigare har kommunen tagit emot nyanlända men nu sker det under mer reglerade former.

När människor söker asyl i Sverige kommer de via en mottagning till ett migrationsboende ute i landets kommuner.

– Jag har regelbunden kontakt med Arbetsförmedlingens och Migrationsverkets bosättningssektioner i Norrköping. När jag har möjlighet att ta emot får jag information om personer som skulle kunna bosättas här. Jag får veta lite om de bostadssökandes bakgrund och nuvarande situation. Därefter bestäms vilka som passar för oss att ta emot i Laxå.

Kvotflyktingarna har uppehållstillstånd redan när de

Laxå kommun har nu avtal med Migrationsverket om att bosätta nyanlända som söker skydd från krig i världen. Åsa Löfvenhaft är ny integrationsamordnare och hjälper dem tillätta.

kommer och dem hämtar Åsa Löfvenhaft vid flygplatsen. Då har hon ett boende förberett. Hon kan även hjälpa till att handla vinterkläder och vid kontakter med Skatteverket. Kostnaderna för mottagandet står Migrationsverket för.

De skyddsökande kommer för närvarande mest från Syrien, men också från Eritrea, Somalia, Irak och Afghanistan. En del är statslösa.

Med uppehållstillståndet i handen är det fritt fram att flytta vart man vill i landet.

– Vi har en överenskommelse om 30–50 anvisade nyanlända i Laxå kommun men vi vet också att många själva väljer att bosätta sig permanent i Laxå.

Det blev en lyckad förening mellan Hans Ohlson, vd på Mecedon i Laxå, och Samuel Sarkassian från Aleppo i Syrien.

på Mecedon

med en riktigt bra ingångslön.

– Jag och min produktionschef ska göra allt vi kan för att få honom att stanna här.

– Jag har haft tur, säger Samuel Sarkassian. För de flesta som kommer till Sverige som flyktingar är stötestenen att hitta ett arbete.

Nyanställd drifttekniker

⇨ Jens Fredriksson har anställts som drifttekniker vid LaxåVärme. Han började arbeta den 4 december. Jens är utexaminerad från det drifttekniska programmet vid Örebro Universitet 2012. Han har sedan dess arbetat som butikssäljare.

Miljön vinner på ny panna

⇨ Nu är det slut med oljeeldningen vid LaxåVärme. Under november trimmades den nya pelletspannan in för att tas i bruk under december.

– Det innebär att vi under en normal vinter inte behöver lägga till olja för spetsvärme, säger Lars Toftling, vd. Miljön blir investeringens vinnare i och med att vi minskar det fossila koldioxidutsläppet.

Den nya pannan kostade 8 miljoner kronor. Investeringen innebar också byggnation av två nya silon för pellets.

– Vi kan också glädjas över att LaxåVärme efter en del avvecklingar från fjärrvärmånätet tidigare nu kan ansluta en ny kund, DollarStore vid nya E 20-rondellen.

Miljön är vinnare när nya pelletspannan kör i gång, säger Lars Toftling, vd på LaxåVärme.

Sluteldat för Lars

⇨ Vid årsskiftet är det sluteldat för Lars Toftling, vd på LaxåVärme. Efter 16 år på posten avgår han med pension. När han nu får mer tid kastar han sig över ett nytt arbete, eller snarare hobby, att köpa in och sälja möbler och prylar i Laxå-butiken Linne & Lump som han äger tillsammans med sin familj.

Uppfräschning på gång.

Idrottshall får ny entré

⇨ Idrottshallen i Laxå får en rejäl ansiktslyftning. I mitten av januari beräknas bygget vara i gång. Det innefattar ombyggnad av en fasad, nya entréer till omklädningsrummen samt ett pentry.

– Ombyggnaden är efterlängtd, säger Olof Nilsson, teknisk förvaltare på Laxåhem och Laxå Kommunfastigheter. Hallen byggdes 1962 och det är dags att se över glaspartiet på entrésidan. Dessutom är det bra att få ordning på in- och utpassagerna.

Upprustningen kostar 1,5–2 miljoner kronor och även om byggnationen påverkar verksamheten i hallen så behöver den inte stängas.

Nya motorvärmare

⇨ Alla motorvärmarecentraler byts ut på Laxåhems och Laxå Kommunfastigheters parkeringsplatser. 90 nya enheter sätts upp som är elmässigt säkrare och dessutom sparar energi. Motorvärmarecentralen är försedd med en givare som känner av yttertemperaturen och efter den avpassas tiden som den är påslagen.

Säkrare och elsnålare med nya motorvärmare.

Budgeten i balans ett måste

Befolkningsminskning, verksamheter på flera orter och en hög ambitionsnivå. Det är tre förklaringar till varför Laxå är en fattig kommun.

Att få rätsida på ekonomin är därför en utmaning och en nödvändighet för politiker och tjänstemän i kommunhuset.

– Kommunallagen kräver en långsiktigt god ekonomisk hushållning där intäkter och kostnader är i balans, säger Cecilia Aldén, ekonomichef.

För 2013 noteras ett blygsamt men ändå överskott i kommunens finanser på 425 000 kronor. Det förbättrar dock inte kommunens soliditet, det egna kapitalet i procent av totala tillgångar. Laxå kommun har ett negativt eget kapital. Det innebär att skulderna är större än tillgångarna.

– Det här måste vi få rätsida på 2014 och 2015, fortsätter Cecilia Aldén.

Kommunens totala underskott sedan 2003 uppgår till 14 071 000 kronor och enligt kommunallagen måste kommunen senast 2015 ha fått samma belopp som överskott.

Det innebär en kostnadsminskning på drygt 28 miljoner kronor.

– Planen för 2013–2015 är att återställa detta men då krävs att åtgärder för att sänka kostnaderna beslutas och verkställs, säger Cecilia Aldén.

Positiva signaler finns. Inte på flera årtionden har Laxå kommun haft ett så högt inflyttningsöverskott som nu. Flyttningsnettot är 49 personer till och med näst sista veckan i oktober.

– Det betyder naturligtvis

Cecilia Aldén ekonomichef, arbetar med att få rätsida på ekonomin.

mycket! Genom det ökar skatteintäkterna. Det är bland annat den kommunala flyktingmottagningen som ger plus-siffrorna. Förhoppningen är att många av de nyinflyttade hittar ett arbete och väljer att stanna kvar i Laxå.

Förra årets pessimism med stor personalminskning på Esab har 2013 vänts till viss optimism. Inga större varsel är aktuella samtidigt som kommunen utvecklas med satsningarna på cirkulationsplatsen i Laxå och de förbättringar som sker på gator och vägar i samband med det. Etableringen av DollarStore är en viktig positiv motor för affärliv och besöksnäring, som dessutom skapar arbetstillfällen.

Laxå kommun har även fått hjälp av en analysgrupp

från Sveriges kommuner och landsting, SKL, att definiera problem och komma med åtgärdsförslag.

– Kommunens enheter har under årens lopp gjort anpassningar i verksamheten men det arbetet behöver fortsätta, säger Cecilia Aldén.

Det finns ett stort behov av att se över hela organisationen och skapa den mest kostnadseffektiva verksamheten med tillfredsställande kvalitet.

Till det kommer att arbeta på den positiva spiralen:

Fortsatt nettoinflyttning, att gynna företagsetableringar, skapa arbetstillfällen, erbjuda fungerande kollektivtrafik och medverka till att skapa bra bostäder till rimliga priser.

Detta tillsammans kan få budgeten i balans.

Barn- och utbildningsnämnden har ett sparbeting på 2,5 miljoner kronor.

Boende på Ramundergården i Laxå bänkar sig för att se film. Social- och omsorgsnämnden behöver minska kostnaderna med nästan 6 miljoner kronor.

Bästa jobbet för Harry

Harry Lundin har valt det i sitt tycke mest intressanta och roliga arbetet: Att jobba i en kommun!
– En kommun är som ett litet land! Den innehåller många olika delar och har en komplex verksamhet som berör alla invånare.

Den 1 december tillträdde han som kommunchef i Laxå efter att ha arbetat som chef för Sydnärkes miljöförvaltning i sju år och innan dess som miljöinspektör i Laxå.

– Jag har ägnat tio år av mitt liv till arbete med Laxås och Sydnärkes natur- och miljö och mitt hjärta brinner för den här kommunen. Den bärs upp av engagerade människor, invånare, företagare, kommunalt verksamma. Det

är fantastiskt allt som händer här!

Harry Lundin är stockholman som drog till landet för att barnen skulle få en bra uppväxt.

– Jag jobbade som konsult och egen företagare och trivdes i storstaden men vi ville testa ett annat liv.

Som kommunchef i Laxå blir förstås huvuduppgiften att få ordning på ekonomin, att producera bra kommunal verksamhet med en allt mindre påse pengar.

– Det är mycket positivt som hänt i den här kommunen! Vi har en bra kommunverksamhet och vi har ökat vår attraktionskraft efter stambanan och E 20 med Resecentrum,

omlastningsterminalen och nu allt som händer kring Laxårondellen. Inte på länge har vi heller haft så stort inflyttningsöverskott som nu, med 50 personer.

Men tuffa förändringar förstår och det kräver information, öppenhet, dialog och diskussioner för att skapa förståelse och acceptans. Här tänker Harry Lundin vara lyhörd som kommunchef.

Vilka egenskaper krävs då hos kommunchefen för att lyckas med dessa uppgifter?

– Man behöver ha ett helikopterperspektiv och vara generalist, man måste kunna skilja på stort och smått och ha en förmåga att entusiasmera och man måste lyssna på kritik.

Harry Lundin är Laxås nye kommunchef från den 1 december. Han ville ha det roligaste och mest intressanta jobbet och fick det!

FAKTA

Aktuell: som ny kommunchef
Ålder: 53
Längd: 195 cm
Familj: särbo, två barn
Bor: i Örebro
Intressen: båtliv och resor i södra Europa, musik
Åter gärna: italiensk mat

Majlill Persson är ny socialchef i Laxå kommun. Hon tar helst cykeln till arbetsplatserna för att lära känna sin personal.

FAKTA

Aktuell som: ny socialchef
Ålder: nyss 60 fyllda
Familj: man och fyra vuxna barn
Bor: i Lekeberg
Intressen: all slags motion och träning, musik av alla de slag men helst klassiskt

Trampar runt det sociala

Majlill Persson, ny socialchef i Laxå kommun, har hektiska dagar. På kommunens cykel, i ur och skur, trampar hon runt till alla arbetsplatser inom vård och social omsorg för att presentera sig och lära känna sin personal och sitt nya arbetsområde.

– Jag känner mig välkommen och har förstått att det finns många kompetenta medarbetare inom socialtjänstens olika verksamheter!

Hon började sitt arbete den 1 september och kommer i ett skede när administration och ledning organiserats om och kommunhuset fått en rad nya chefer, ekonomi- och personalchef och nu ny socialchef och kommunchef.

– Det ger möjligheter att förändra och förbättra. Även inom

mitt område har vi fått en mer ändamålsenlig organisation.

Majlill Persson är en person med bred erfarenhet från den sociala sektorn. Efter socionomexamen 1977 arbetade hon som fältassistent och socialsekreterare i Örebro under 14 år.

– Efter tiden på fältet och som arbetsledare för försörjningsstödet i Varberga/Kil några år, bytte jag till en tjänst i Karlskoga där jag jobbade med familjerättsligt arbete.

Hon har läst vid Örebro universitet och tagit en magisterexamen i socialt arbete, för att sedan göra en ”avstickare” till Kristinehamn i Värmland, först som enhetschef i fyra år och därefter som verksamhetschef i ytterligare fem år. 2009 blev Majlill Persson chef för individ- och familjeomsorgen i Lindesbergs kommun, där hon arbe-

tade i fyra år innan hon sökte jobbet som socialchef i Laxå.

– Jag kände att det skulle vara roligt att ha ansvar för helheten.

– **Det nya arbetet** innebär stora utmaningar eftersom jag kommer in i ett läge då verksamheten dras med ett stort underskott, 5,9 miljoner kronor, för 2013. Nu är vi i mitt inne i budgetprocessen för 2014 och jag är ändå optimistisk.

Majlill Persson tycker att mycket fungerar bra i Laxå.

– Vi får beröm från allmänheten för etik och bemötande, bland annat för vårt arbete i äldreomsorgen.

Det gäller också att ha koll på kvaliteten. Och att använda de pengar som finns på ett så klokt sätt som möjligt.

– Vi ska erbjuda rätt insats till rätt person till rätt pris.

FRÅGAN

Vilka är dina favoriter på julbordet?

Bo Larsson, Röfors:

– Inlagd sill är ett måste! Den gör jag själv, liksom lökströmming och strömmingslåda. Ja, och så lutfisk, förstås! Jag börjar äta lutfisk redan den 1 advent!

Sixty Eriksson, Laxå:

– Det första jag tänker på är inlagd strömming. Och så sill förstås! Skinka går också ner!

Mats Hjalmarsson, Laxå:

– Revbensspjäll! Får jag inte det så är det kört! Honungsglaserade... Julskinka, såklart, och lite sill!

Kattis Pettersson, Röfors:

– Mammans Janssons frestelse. Jag gillar överhuvudtaget fisk. Lax är också gott!

Thomas Lerneus med dottern Isabelle, Laxå:

– Det är Janssons frestelse! Utan den blir det ingen jul! Isabelle gillar köttbullar.

Anders Tivell och Martha Thernsjö lever numera som de lär: ekologiskt hållbart.

De lär hur livet blir hållbart

Hon sålde lägenheten på söder i Stockholm. Han avverkade skog på släktgården Undevi. Tillsammans bygger de nu upp en unik verksamhet på gården Perstorp i Tiveden där de två vill testa ett mer hållbart sätt att leva.

– Vi skapar en mötesplats där vi dels erbjuder turister övernattnings på Tiveden Bed & Breakfast, dels utvecklar kurser i hur vi människor kan leva utan att föröda natur och miljö, säger Anders Tivell, som driver verksamheten tillsammans med sambon Martha Thernsjö.

De två har ett starkt engagemang i miljörörelsen, men tycker att den kört fast, eftersom vi trots all kunskap som finns om det miljöovänliga sätt vi lever på ändå fortsätter i samma hjulspår.

Vad beror det på? Och går beteendet att ändra?

– Det vill vi pröva. Och i stället för att bara prata satte

vi i gång att praktiskt testa teorier kring hur och vad man kan göra för att förändra ett levnadssätt som hotar mänsklighetens överlevnad.

De är båda experter inom kunskapsområden som är användbara för den mission de tagit på sig:

Anders Tivell är jägmästare och expert på skogen med mångårig erfarenhet av biståndsarbete i Afrika. Dessutom har han arbetat på Lantbruksuniversitetet.

Martha Thernsjö arbetade tidigare med kommunikation och varumärkesfrågor i näringslivet. Hon var välavlönad och hade nära till det omfattande kulturella utbud som storstaden erbjuder.

– Men det kändes meningslöst! Att jag arbetade med grön kommunikation gjorde inte saken bättre. Jag sa upp mig 2008 för att starta eget.

Nu började Anders Tivell och Martha Thernsjö förverkliga sina drömmar. Inget var gjort åt

Perstorp sedan 50-talet. På några år har de tillsammans med lokala hantverkare förvandlat huset till ett miljövänligt och ekologiskt hållbart hem, med moderna bekvämligheter. De odlar sin mat i egen trädgård och i ett växthus som är sammanbyggt med torpet och har nu anlagt en skogsträdgård.

I sommar stod även ett separat hus och två tipis, indiantäkt, klara för bed & breakfast-turister och kursdeltagare.

– Vi har ruljans på sommarhalvåret, nu ska vi få fart på vinterhalvårets aktiviteter med kunskapsförmedling kring våra hjärtefrågor, säger Anders Tivell.

Meningen är att använda maten som nyckeln till insikt och lära sig hur det vi väljer att stoppa i munnen påverkar jordens klimat.

– Konceptet är att kursdeltagarna ska delta i alla matlagningmoment och i gårdens morgonsysslor och eftermiddagssysslor, säger Martha Thernsjö.